

La Traüna - Font de la Guillota - Camí de can Cervera - Can Besa - El pont de la Llavina - El molí de la Llavina - Sant Martí del Montseny

Recorregut 7 km d'anada

Desnivell Pujada de 280 metres

Durada 1 hora i 55 minuts d'anada, sense comptar les aturades

Edat recomanada A partir de 10 anys

Destaquem Els usos de l'aigua

Recomanacions Porteu cantimplora, botes de muntanya i capelina. A l'estiu cal incloure gorra i crema de protecció solar.

fixa't

El sot de l'Areny
La font de la Guillota
Els castanyers
El paisatge
Els líquens
El veïnat de la Pocafarina
Els rastres dels animals
La força de l'aigua
El pont de la Llavina
El molí de la Llavina
Els camins empedrats
L'ermita de Sant Martí

la falguera

itineraris de natura LA TRAÜNA

1. Els entorns de la Traüna
2. El veïnat de França
3. La serra de Navall
4. La Tordera
5. La vila del Montseny
6. Sant Martí del Montseny
7. Fontmartina
8. Sant Marçal i la Tordera
9. L'obaga de les Agudes
10. Les Agudes
11. Santa Fe i el Turó de l'Home
12. El Matagalls

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

Servei de Parcs Naturals
Equipament de la Diputació de Barcelona
en règim de concessió administrativa

En conveni amb:

Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient

Associació Catalana
Cases de Colònies

Dolors Almeda 1-3 local 8 08940 Cornellà de Llobregat
Tel. 93 474 46 78 Fax 93 377 73 44
accc@esplai.org www.esplai.org

6

Sant Martí del Montseny

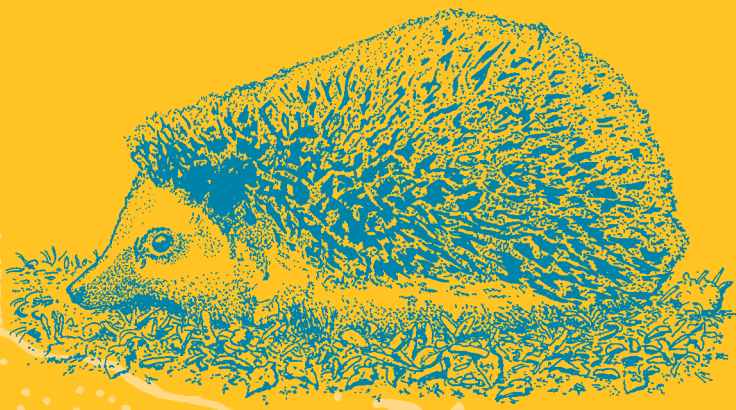
LA TRAÜNA

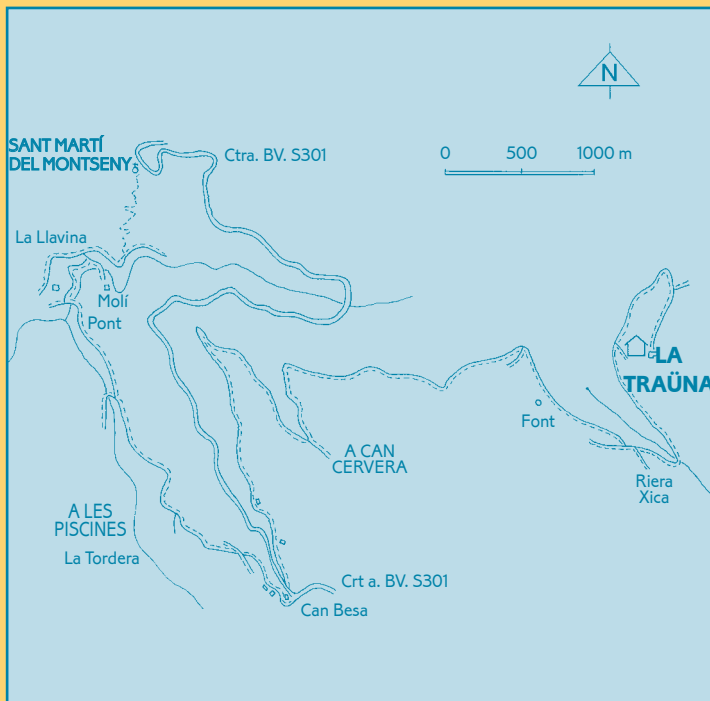
Aquest itinerari, que comença amb un suau descens, ens apropa amb facilitat a l'antiga ermita de Sant Martí del Montseny. Tot i que la Traüna pertany al terme municipal de Fogars de Monclús, la seva situació fa que es trobi més lligada, per proximitat, al poble de Montseny. Justament aquest itinerari recorre diversos dels veïnats d'aquest altre municipi.

Baixem per l'ampla pista d'accés a la Traüna fins a la carretera de Palautordera a Seva. Durant aquest fàcil recorregut ens apropem al veïnat de Vila-seca, amb les masies de can Jovany i can Cervera. Al costat de la carretera trobem el veïnat de la Pocafarina, amb can Bessa, can Pere, cal Mató i cal Jaumet. Ja passat el pont de la Llavina, trobem el veïnat de Montseny d'Amunt.

La majoria de veïnats s'arreglegaven a prop d'una capella. Així trobem la enrunada capella de Santa Anastàsia, al veïnat de Vila-seca; el nucli del poble de Montseny i el veïnat de la Pocafarina a l'església de Sant Julià i el veïnat de Montseny d'Amunt a l'ermita de Sant Martí del Montseny.

Durant el recorregut passem per l'antic molí de la Llavina, a la Tordera. D'aquest molí només en resta l'edifici i dos rodets, que són les rudimentàries turbines que feien girar la mola per moldre. A l'entorn del molí trobem les construccions que en molts casos complementaven la vida del moliner; la feina de pagès. És important que si us apropem al molí, tingueu en compte que és una propietat privada i que com a tal l'hem de respectar.

Escola de Natura la Traüna (730 m)

Situats al pati de l'entrada de l'Escola de Natura baixem pel camí d'accés a la casa, en direcció nord. Deixem a la dreta els tres castanyers monumentals de la Traüna. Aquests castanyers van ser plantats el primer terç del segle XIX.

Passem al costat de la cadena i baixem per la pista principal en direcció NW, deixant a la dreta el camí que puja cap a Sant Marçal i el veïnat de França. El camí deixa els terrenys de les Vernedes i travessa un atapeït alzinar.

10 min. Font de la Traüna (700 m)

Per l'esquerra trobem un accés que ens retorna cap a la Traüna i cap a la font del mateix nom. Aquesta la trobarem al final de la llarga feixa, situada en un racó ombrívol, voltada d'unes nogueres i uns bancs per seure.

Continuem baixant sense deixar la pista i observem com, amb la frescor, canvien els arbres que formen el bosc. Apareixen verns, pollancre, plàtans i freixes. Ens apropem a la riera Xica o sot de l'Areny. L'ambient, molt humit, permet el creixement exuberant de les falgueres. Entre les més freqüents observem la falguera mascle, la falzia negra i la falguera comuna.

Uns minuts després de passar la riera, trobem a l'esquerra un trencant amb dos camins. L'un continua cap a l'W, cap a can Cervera i l'altre cap al SE, cap a la capçalera de la serra de Navall. Continuem avall, deixant enrera algun altre trencant. A la dreta observem la Traüna a dalt del vessant del sot de l'Areny.

25 min. Font de la Guillota (650 m)

A l'esquerra del camí i mig amagada entre la verdor de la vegetació, es troba aquesta petita font que reconeixem pels bassals que origina al camí. En aquesta zona el bosc dominant és un alzinar madur i ben constituït, clapejat de petites perxes de castanyers. Just enmig d'un tancat revolt a l'esquerra de la pista, trobem un camí que ens mena, amb forta pujada cap a can Cervera i el veïnat de Vila-seca.

Un segon revolt a l'esquerra situat a les últimes estribacions de la serra de Navall, ens marca el punt on observar el paisatge. A la dreta, i abocant-nos cap a la vall, s'observa la vall de La Tordera, l'imponent vessant sud del Matagalls (1697 m.) a l'N, i el turó de l'Home (1706 m.) i les Agudes (1703 m.) a l'E i el puig Drau (1344 m.) a W.

50 min. Camí de can Cervera (660 m)

Ampla pista d'accés al càmping can Cervera. Continuem de baixada cap a la dreta. El bosc esdevé més eixut, i dins l'alzinar hi trobem algunes sureres, roures i pins.

Un altre revolt tancat del camí ens aboca, a gran alçada, sobre la vall de La Tordera, el pla de La Calma i els vessants del Matagalls. En aquesta zona més assolellada trobem les pedres i tronc coberts per gran varietat de líquens. Aquests éssers, són indicadors de la contaminació ambiental, ja que són molt sensibles als factors contaminants. El camí continua en suau descens, trobem diversos trencalls, però sempre continuem per la pista més frescada.

Continuant cap a vall, tres cases ens serviran de referència al apropar-nos a la carretera de Palautordera. Són can Pere, cal Mató i cal Jaumet.

1h 5 min. Can Besa (525 m)

Arribem a la ctra. BV 5301, de Palautordera a Seva, la tra-
vessem i arribem a can Besa, avui un restaurant. Continuem
per la pista pavimentada del restaurant, passant diverses
instal·lacions. Entronquem amb la GR 5, fitada amb taques
de pintura blanca i vermella, en direcció W i en baixada.
Passem l'aparcament i uns metres més avall trobem una
cruïlla de tres camins. Deixem els dos laterals i continuem
pel del mig, ja sense pavimentar, seguint les marques de GR.
Ens anem apropant, ràpidament, a La Tordera, i en algun
punt del camí sentirem el brogir de l'aigua. Entre les capça-
des dels arbres ja s'observa el riu. Per un trencant, a l'esque-
rra del camí s'arriba a La Tordera. En aquest punt, la vall s'ha
tancat i el riu passa encaixonat entre uns grans blocs d'es-
quistos. Aquesta zona del riu és refugi de pesca.

Uns metres més endavant trobem un gual per on, segons l'è-
poca de l'any, podem creuar La Tordera amb certa dificul-
tat. Aquest gual ens porta cap al veïnat de la Pocafarina i cal
Teixidor, ja en el bloc del pla de La Calma. El camí continua
en suau pujada fins arribar al Pont de la Llavina.

1h 25 min. El pont de la Llavina (450 m)

Arribem al pont de la Llavina, que creua La Tordera en
aquest punt tan estret. A la zona hi domina un esplèndid
bosc de ribera. Passat el pont i seguint riu avall, trobem la
fusió de La Tordera amb el Torrent de la Castanya. Ambdós
cursos d'aigua tenen un cabal molt important.

Retornem cap al pont i seguim cap al N. Les marques verme-
lles i blanques ens continuen acompanyant des de la carrete-
ra i no les deixarem fins arribar a Sant Martí.

El camí voreja el riu i trobem, a la dreta un gual per passar-
lo. Continuem en lleugera pujada, sense passar el riu, al cos-
tat d'uns camps i a l'ombra del bosc de ribera. Uns metres
més endavant trobem una cruïlla. A la dreta arribem al molí
de la Llavina (propietat privada) i a la l'esquerra el camí con-
tinua pujant cap a Sant Martí.

1h 30 min. El molí de la Llavina (460 m)

El molí de la Llavina és un antic molí fariner. El nom de molí
és aplicat a màquines, que mogudes principalment per la
força de l'aigua, serveixen per a trinxar, desfer o serrar dife-
rents matèries.

En aquesta zona hi trobem tres tipus de molins: els molins
paperers, els molins fariners, i els molins de pipes, que eren
serradores per tallar troncs i polir soques.

El molí disposava d'un petit edifici, format per un obrador, on
es disposaven les moles i els mecanismes per fer la molta. A

sota, hi havia una mena de túnel, el carcavà, on voltava el
rodet. A l'exterior era necessari disposar d'una resclosa al llit
del riu, que desviava l'aigua per un rec cap a la bassa del molí.
Aquesta bassa proporcionava un cabal regular al molí. L'aigua
passava de la bassa per la canal i queia fins al rodet. Un cop al
rodet, l'aigua lliscava al carcavà i cap al riu. El rodet era una
roda proveïda d'unes paletes, sobre les quals l'aigua, al caure,
exercia la seva força i el feia girar. En aquest punt es transfor-
ma l'energia hidràulica en mecànica. El rodet portava encaixat
un eix vertical que transmetia el moviment a la mola volande-
ra, que rodava sobre la mola sotana, que estava fixa.

Els molins se situaven en un indret proper a un desnivell del
riu i tan a prop com era possible d'un poble o uns veïnat. El
moliner, normalment cobrava en espècie, és a dir, es queda-
va una part de la farina molta.

Retornem al camí principal i ens allunyem definitivament del
riu. Caminem per un camí ample i trobarem diversos tren-
cants que anem deixant seguint les marques blanques i ver-
melles de la GR per dins de l'alzinar. El camí passa a ser un
bonic corriol, en forta pujada i alguns dels trams estan
empedrats.

1h 55 min. Sant Martí del Montseny (610 m)

Arribem a Sant Martí del Montseny. Construcció del segle IX o
X, d'estil pre-romànic i del que encara s'observen elements
visigòtics. Està formada per una sola nau, allargada, i amb un
campanar de cadireta. La teulada està feta amb bigues de
fusta, a dues vessants i coberta amb lloses de la Calma i teules.
A un dels costats hi ha una finestra que permet venerar la
imatge de Sant Martí.

La llargada de la nau fa pensar en afegits posteriors. Les
parets estan arrebossades i emblanquinades, cosa que difi-
cultava l'anàlisi de l'obra. La referència més antiga és de l'any
1601, quan ja feia centúries que l'església existia. El testimo-
ni més antic correspon a l'ara de l'altar, que és evidentment
romànica.

Sant Martí era el patró dels moliners i d'aquí se'n deriva la
dita: "per Sant Martí ni mola ni molí". Una altra dita conegu-
da, aquesta referida als molins, diu: "el moliner porta l'aigua
al seu molí".

Retornem a la Traüna pel mateix camí.